

Protecció Internacional i Europea dels Drets de les Dones

Codi: 105787

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	FB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Lidia Ballesta Marti

Correu electrònic: Lidia.Ballesta@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a un bon seguiment del curs és recomanable un adequat coneixement de les bases de l'assignatura de *Dret antidiscriminatori*

Objectius

- Conèixer els conceptes jurídics fonamentals amb relació als drets de les dones i de les persones LGTBI en l'àmbit internacional.
- Comprendre l'estructura jurídica i l'evolució de les polítiques internacionals i europees de gènere i els drets de les dones i de les persones LGTBI en l'àmbit internacional.
- Conèixer els organismes internacionals i institucions europees que desenvolupen polítiques de gènere i de protecció dels drets de les dones i de les persones LGTBI
- Comprendre els instruments de protecció internacional i europea dels drets de les dones i de les persones LGTBI
- Conèixer la pràctica dels tribunals internacionals i organismes de control internacionals en matèria de gènere.
- Comprendre i obtenir una visió crítica de les accions i polítiques de gènere i el desenvolupament dels drets de les dones i de les persones LGTBI en l'esfera internacional així com els avenços i retrocessos que s'han produït en aquest àmbit.

Competències

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Formular, argumentar i debatre idees pròpies i alienes de manera respectuosa, crítica i raonada.
- Identificar els conceptes jurídics bàsics, la legislació i la jurisprudència relacionats amb els drets dels col·lectius afectats per desigualtats de gènere.
- Proposar accions correctives de les violències que desencadenen els tipus i graus de discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Dominar els conceptes bàsics de la legislació internacional sobre drets de les dones i dret antidiscriminatori.
2. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
3. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
4. Identificar els problemes vinculats a la igualtat entre homes i dones en la legislació i en la jurisprudència.
5. Identificar i proposar actuacions sobre les discriminacions directes, indirectes o múltiples per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
6. Proposar solucions jurídiques als problemes de discriminació de les dones i del col·lectiu LGTBI.
7. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
8. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
9. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació propi de les disciplines requerides.

Continguts

BLOC I: Els drets de les dones en l'àmbit internacional

Tema 1. El règim internacional dels Drets Humans com a punt de partida.

1. Introducció al sistema internacional
2. Els drets humans i la seva internacionalització
3. Sistema de protecció internacional i regional dels drets humans.
4. Organismes internacionals destinats al desenvolupament de les polítiques de gènere

Tema 2: Instruments internacionals de protecció dels drets de les dones en el règim internacional dels drets humans.

1. Evolució dels drets de la dona a partir de la internacionalització dels drets humans
2. La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW)
3. Instruments Regionals: Convenció de Belém do Pará.

Tema 3 La pràctica dels tribunals internacionals i organismes de control internacionals en matèria de gènere.

1. El Comitè CEDAW
2. La Cort Penal Internacional (CPI)
3. Comissió Interamericana de Drets Humans (CIDH) i Cort Interamericana de Drets Humans (Cort IDH)

BLOC II : Els drets de les dones i polítiques de gènere a Europa

Tema 4.- Sistemes regionals de protecció i els drets de la dona a Europa.

1. Distinció entre el Consell d'Europa i la Unió Europea

2. El Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) i Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE)

Tema 5.- Instruments de protecció i accions del Consell d'Europa;

1. El Conveni d'Istanbul sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica
2. Comitè d' Igualtat de Generi del Consell d' Europa
3. Dones i nenes migrants i refugiades; El tràfic i contraban d'essers humans (GRETA)
4. Comissió contra el Racisme i la Intolerància (ECRI);
5. Unitat d'Orientació Sexual i Identitat de Gènere (SOGI);

5.1. Recomanació del Comitè de Ministres als Estats membres sobre mesures per combatre la discriminació per raó d'orientació sexual o identitat de gènere (CM/Rec(2010)5)

Tema 6: Regulació i protecció dels Drets de la dona a la Unió Europea

1. Carta de Drets fonamentals de la UE
2. Regulació en el Dret primari i en el Dret derivat
3. Jurisprudència del TJUE

Tema 7: Accions i polítiques de gènere a la Unió Europea

1. La perspectiva del "mainstreaming"
2. El paper del Parlament Europeu
3. Accions de la Comissió Europea: l'Agenda 2030
4. Institut Europeu de la Igualtat de Gènere (EIGE)
5. Iniciativa "Spotlight" de la UE i la ONU per eliminar la violència contra les dones i nenes

Tema 8 Desenvolupament dels drets LGTBI a la Unió Europea

1. L'Estratègia LGTBI de Comissió Europea
 - 1.1. Llista d'accions de la Comissió per avançar en la igualtat LGBTI 2014-2019
 - 1.2. FRA
2. L' intergrup LGTBI del Parlament Europeu
 - 2.1. Full de ruta de la UE contra l'homofòbia i la discriminació per motius d'orientació sexual i identitat de gènere
 - 2.2. Resolució del Parlament Europeu, de 14 de febrer de 2019, sobre el futur de la llista de mesures sobre les persones LGBTI (2019-2024)
3. Accions del Consell de la Unió Europea
 - 3.1. Directrius del Consell per promoure i protegir els Drets dels Personis LGTBI
 - 3.2. Conclusions del Consell sobre la igualtat dels personis LGTBI 2016

4. Jurisprudència del TJUE

Metodologia

El procés d'aprenentatge té com a base el treball de l'alumnat a partir del estudi, lectura de textos, recerca de documentació i preparació de treballs. Al professorat li correspon el plantejament teòric i dels problemes així com una adient guia per tal de proporcionar els instruments necessaris per la correcta comprensió dels problemes jurídics que es poden plantejar i les eines que poden ser emprades per resoldre'ls.

Es concretarà en diferents activitats a l'aula: classes magistrals, presentacions orals, resolució de casos pràctics, comentaris de jurisprudència, recerca de documentació.

Aquestes activitats seran objecte de concreció en un cronograma que es penjarà a l'aula Moodle abans d'iniciar el curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	26,5	1,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Clàsses teòriques	26	1,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9
Tipus: Supervisades			
Projecte Final	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi	32	1,28	1, 4, 5, 7, 8
Lectures	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Preparació de treballs	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Recerca	10	0,4	

Avaluació

L'avaluació consta de les següents activitats:

- una activitat pràctica del Bloc I (10%)
- un examen del Bloc I (20%)
- un Projecte Final que es durà a terme al llarg del curs (40%).
- un examen final del Bloc II (30%)

Per superar l'assignatura s'haurà d'obtenir una nota final, resultat de les quatre activitats d'avaluació, que sigui superior a 5/10, a més cal obtenir una nota mínima de 3/10 en cada una de les activitats.

A l'inici del curs la professora o professor informará del contingut i característiques de les activitats i de la seva programació. (Moodle)

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions

Només tindran accés a la reevaluació els i les estudiants que no superin l'assignatura en el seu conjunt i que hagin obtingut un mínim de 3/10 en cada una de les activitats .

La reavaluació consistirà en un examen de tota l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen Bloc I	20%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9
Examen Bloc II	30%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9
Projecte Final	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Pràctica Bloc I	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9

Bibliografia

- CEDAW: <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>
- CES: <http://www.unwomen.org/en/csw>
- ONU mujeres: <http://www.unwomen.org/es/>
- ONU y mujeres: <http://womenwatch.unwomen.org/>
- Convención sobre la eliminación de todas las formas de discriminación contra la mujer: <https://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/CEDAW.aspx>
- Declaración Universal de Derechos Humanos: <http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/UDHRIndex.aspx>
- Declaración sobre la protección de la mujer y el niño en estados de emergencia o de conflicto armado: <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/ProtectionOfWomenAndChildren.aspx>
- Declaración sobre la eliminación de la violencia contra la mujer: <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/ViolenceAgainstWomen.aspx>
- Recomendación sobre el consentimiento para el matrimonio, la edad mínima para contraer matrimonio y el registro de los matrimonios: <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/RecommendationOnConsentToMarriage.aspx>
- EIGE - Instituto Europeo de la Igualdad de Género: <https://eige.europa.eu/es/in-brief>
- Consejo De Europa: <https://www.coe.int/en/web/cm/home>
- Comisión Europea : https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality_en
- European Pariment LGBTI Intergroup: <https://lgbti-ep.eu/>
- FRA - Agencia Europea de Drets Fonamentals: <https://fra.europa.eu/en/theme/gender>
- Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea: http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_es.pdf
- Convenio del Consejo de Europa sobre prevención y lucha contra la violencia contra las mujeres y la violencia doméstica (Convenio de Estambul): <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680>